

PALOTURVALLISUUTTA KOULUUN – TURVALLISUUSOPPITUNTI

Hyvä opettaja

Tässä diasarjassa on muutamia näkökulmia, joita voit käyttää hyväksesi opettaessasi oppilaillesi paloturvallisuutta.

Paloturvallisuusopetus tukee oppilaiden turvallisuusosaamista ja perusasteen opetussuunnitelman sisältöjä esimerkiksi terveystiedon ja ympäristöopin opetussuunnitelmasisältöjen osalta

Kouluissa syttyy joka vuosi yli 70 tulipaloa!

Neljäsosa paloista syttyy viallisista koneista tai laitteista.

- Suurin osa näistä paloista on alkavia paloja.
- Suurin osa kouluissa syttyneistä tulipaloista on ihmisen aiheuttamia.
- Esimerkkejä:
  - huolimaton tulen käsittely koulun ulkopuolella
  - ajoneuvopalot koulun ulkopuolella
  - tahallaan sytytetyt palot esimerkiksi jätekatoksissa

Kuva: Kouluissa syttyy myös koulussa. Uutisissa Virpa Sanomissa koulun tulipalosta

Kuva: Tulitikut ja sytkäri eivät kuulu koulun pihaan

Mistä tulipalot alkavat

Mistä tulipalo voi alkaa koulussa?

- Sähkölaitteista
- Laitteista, joissa on akku: puhelin, sähköpyörä, sähköauto tai skootteri

(Litium-akkuja sisältävät isokokoiset laitteet, erityisesti sähköautot ovat tulipalon sammuttamisen näkökulmasta haasteellisia, sillä toistaiseksi saadun kokemuksen mukaan sähköauto tulee upottaa veteen palon sammuttamiseksi)

POHTIMISTEHTÄVÄ: Millä muilla tavoilla tulipalo voi alkaa?

Kuva: Viallinen sähkölaite voi aiheuttaa tulipalon, vaikkapa kahvinkeitin opettajanhuoneessa

Kuva: Huolimattomuus liedessä voi aiheuttaa tulipalon. Älä poistu keittiöstä, jos liesi on päällä.

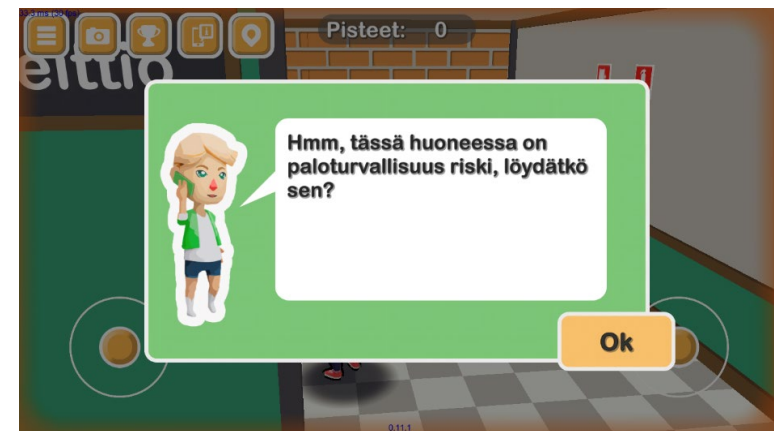

Vaaran tunnistaminen

Kouluissa ja muissakin rakennuksissa on vaarapaikkoja. Harjoittele niiden tunnistamista!

POHTIMISTEHTÄVIÄ:

- Oletko havainnut omassa koulussasi vaarapaikkoja? Millaisia? Entä piha? Koulun liikenneympäristö?
- Miten pitää toimia, jos huomaa omassa kodissa tai koulussa vaarapaikan? Kenelle kerrot? Oletko toiminut näin?
- Kuvatkaa koulupihan tai koulun vaarapaikkoja ryhmissä. Katsokaa kuvia yhdessä ja keskustelkaa vaaroista.

Kuva: Opi tunnistamaan koulun vaarapaikat. Virpa-peliin on kätetty kymmenen vaarapaikkaa.

Kännykkä ja paloturvallisuus

Kaikki sähkölaitteet voivat syttyä palamaan, mutta erityisesti kännykkä saattaa palaessaan sytyttää muutakin irtaimistoa, esimerkiksi papereita, muovia tai kangasta

- Ole tarkkana, että et lataa kännykkääsi vesipisteen lähetyvillä, esimerkiksi pesualtaan yläpuolella

Kuva: Kännykkä syttyi tuleen. Tositapahtuma, josta kerrotaan Virpa-pelin uutisessa.

Kuva: Kännykkää ei voi ladata vesipisteen lähellä.

Osaatko toimia oikein tulipalossa?

Jos huomaat savua tai tulta:

1. VAROITA MUITA HUUTAMALLA TAI PAINAMALLA PALOILMAISINPAINIKETTA

2. KATSO POISTUMISOPASTEITA

3. POISTU RAKENNUKSESTA KOKOONTUMISPAIKALLE

4. SOITA TURVALLISESTA PAIKASTA 112:een

Miksi savu on vaarallista?

- Savun hengittäminen on myrkyllistä
- Savun leviäminen aiheuttaa eniten kuolemia tulipalossa
- Jo pari hengenvetoa myrkyllistä savua voi aiheuttaa kuoleman

- Savu estää näkyvyyden
- Kuuma savu levittää tulipaloa

- Jos joudut savuiseen tilaan, pysyttele matalana, sillä lattian lähellä savua on vähemmän

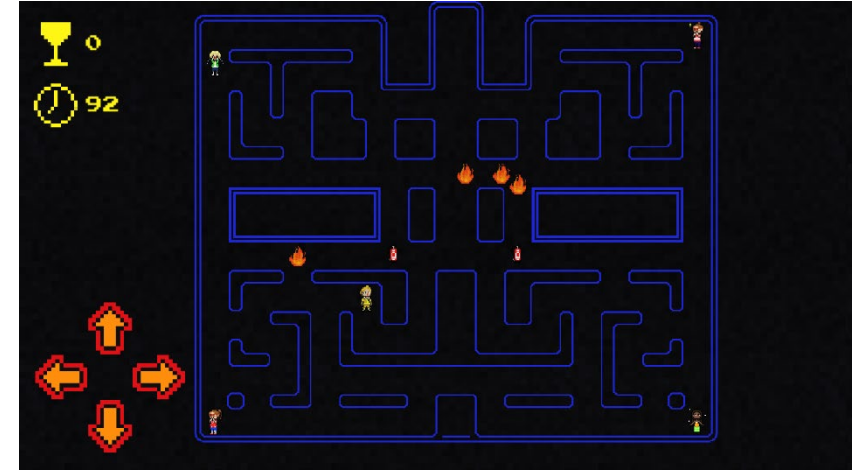

Miksi poistumista pitää harjoitella?

- Tulipalon syttymistä ei voi ennakoida.
- Jokaisen rakennuksessa toimivan pitää tietää, miten hätätilanteessa toimitaan

TEHTÄVÄT:

- Tunnetko kaksi eri reittiä pois koulusta?
- Osaatko ulos katsomalla poistumisopasteita?
- Millaisia erilaisia poistumisopasteita olet nähnyt?

Kuva: On tärkeä varmistaa, että kaikki poistuvat palavasta rakennuksesta.

Kuva: Jos tulipalo syttyy, poistu rakennuksesta seuraamalla poistumisopasteita kokoontumispaikalle.

Hätäilmoitus – soita 112

Hätäkeskuksen numero on 112.

Hätäkeskukseen soitetaan, kun

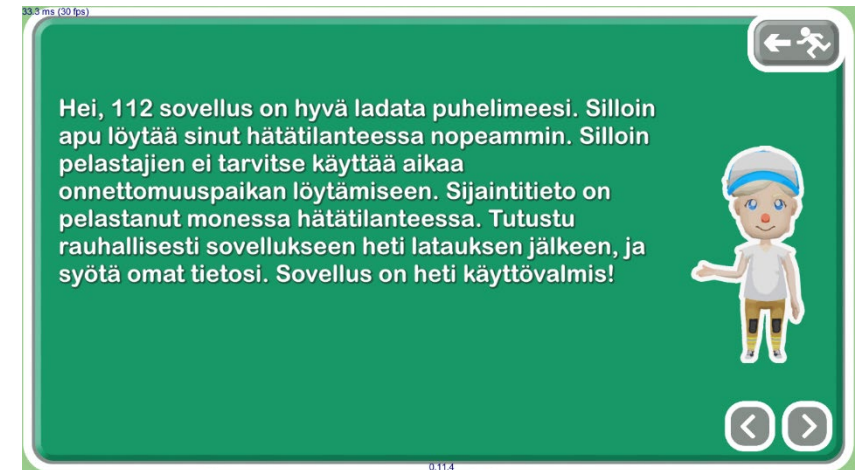
- jonkun henki on vaarassa
- kun tarvitset pelastuslaitoksen, poliisin, ambulanssin tai lastensuojelun apua kiireellisesti
- Et tarvitse pin-koodia, mutta ilman virtaa puhelin on hyödytön

Hätänumeroon soitat näin:

- 1. Kerro mitä on tapahtunut**
- 2. Kerro, missä olet**
- 3. Noudata hätäkeskuksen ohjeita ja vastaa kysymyksiin**

Kuva: Virpa-pelissä vastataan turvallisuuskysymyksiin.

Kuva: Muista ladata 112-sovellus puhelimeesi.

Miten soittaisit häätänumeroon näissä tilanteissa?

TEHTÄVÄT: Harjoittele, mitä sanoisit häätänumeroon soittaessasi näissä tilanteissä

112-sovellus

Lataa puhelimeesi 112-sovellus. Se on ilmainen!

- Jos olet eksynyt esimerkiksi metsään, sovelluksen avulla pelastajat voivat löytää sinut
- Kun teet hälytyksen sovelluksella, sovellus ilmoittaa sijaintipaikkasi koordinaatit pelastajille

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Poistumisopasteita ja turvallisuuskilpiä

- Turvallisuusopasteet ovat kuvia, joilla kerrotaan turvallisesta poistumisesta tai välineistä, joita voi käyttää hätätilanteessa
- Opasteissa käytetään kuvia, jotta lukemiseen ei menisi aikaa
- Kuvia ymmärtävät kaikkialla maailmassa asuvat
- Turvallisuusopasteiden peittäminen julisteella, huonekasvilla tai muulla vastaavalla voi hätätilanteessa vaikuttaa siihen, että kaikki eivät löydä ulos palavasta rakennuksesta

Kuva: Poistumisopasteet kertovat nopeimman reitin ulos.

Kuva: Turvallisuusopasteita ei saa vahingoittaa tai peittää.

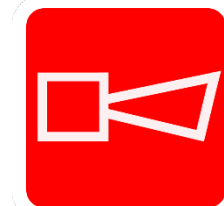
Paloturvallisuusmerkkejä ja symboleja

Punaiset paloturvallisuusmerkit opastavat hätäilmoitus- tai palonsammutusvälineiden luo.

- Turvakilvet tulisi nähdä monesta eri suunnasta mahdollisimman hyvin.
- Uusimmat turvakilvet ovat jälkivalaisevia eli ne näkyvät myös pimeässä.

TEHTÄVÄ:

Kuinka monta erilaisia paloturvallisuusmerkkejä olet nähnyt koulussasi?

Poistumisopaste → Exit-kilpi

Vihreä poistumisopaste on kilpi, jota käytetään uloskäytävän sijainnin ja poistumiseen käytettävän kulkureitin osoittamiseen.

- Poistumistiet on merkitty vihreillä poistumiskilvillä, joissa on poistumissuuntaa osoittava nuoli.
- Useat turvallisuuskilvet ovat jälkiheijastavia – ne toimivat hetken aikaa myös pimeässä

POHTIMISTEHTÄVÄ: Mitä reittiä poistuisit, jos kouluusi tulisi palohälytys?

Kuva: Palotilanteissa ja paloharjoituksessa pitää poistua ulos kokoontumispaikalle nopeasti mutta rauhallisesti

Kuva: Turvallisuuskilvet ovat jälkiheijastavia, siis ne voi nähdä myös pimeässä.

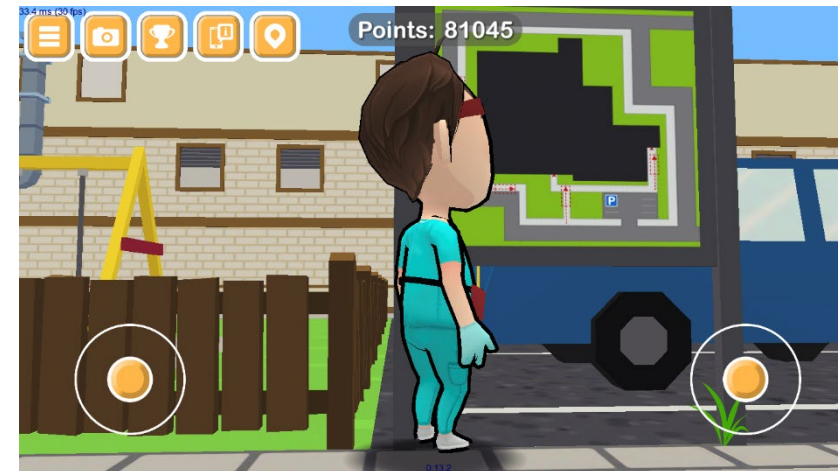
Pelastustie

Pelastustie on ajotie, jota käyttäen hälytysajoneuvot pääsevät hätätilanteessa riittävän lähelle rakennusta.

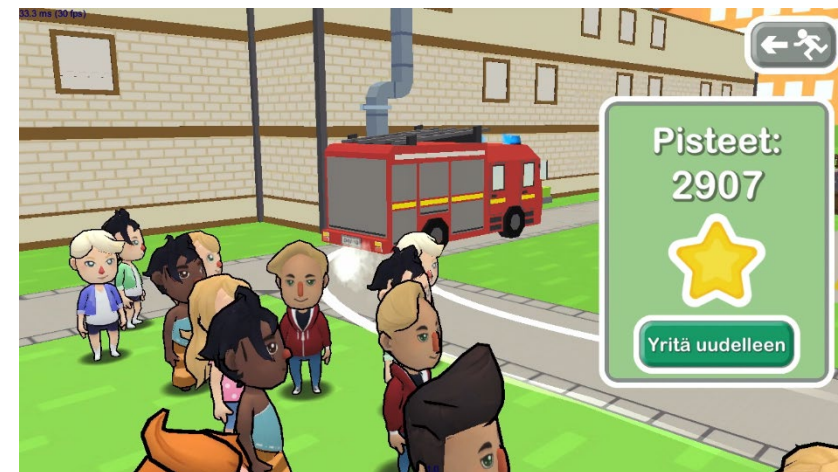
- Pelastustielle ei saa pysäköidä autoja, kasata lunta eikä mitään muutakaan liikennettä estävää

TEHTÄVÄT:

- Missä olet nähnyt pelastustie-liikennemerkkin?

Kuva: Jokaisessa koulussa pelastustien pitäisi olla hyvin merkitty.

Kuva: Virpa-pelissä paloauto pääsee lähelle rakennusta paloharjoitus-tehtävässä.

Käsisammutin-opaste

Käsisammuttimia voi käyttää pienten tulipalojen sammuttamiseen.

Kaikki käsisammuttimet toimivat samalla periaatteella:

1. irrota sokka
2. ota kiinni letkun päästä
3. sammuta 3 - 5 metrin etäisyydeltä - tähtää liekkien alaosaan - sammuta lyhyin suihkauksin

Käsisammuttimen sisällä on sammutusjauhetta, hiilidioksidia tai sammutusnestettä.

Yhdestä sammuttimesta sammutusainetta riittää vain alle minuutin ajan.

Koulussa käsisammuttimia on ulko-ovien vierellä, seinillä tai sammutinkaapeissa.

Jos et jaksa nostaa sammutinta, et voi käyttää sitä.

Kuva: Miten vaahtosammutinta käytetään?

Kuva: Harjoittele pelissä miten sammutinta käytetään.

Paloilmoituspainike

Paloilmoituspainike on automaattisen paloilmittimen osa.

- Painikkeesta painamalla hätäkeskus saa ilmoituksen tulipalosta.
- Painikkeessa on usein suojalasi tai kansi, jonka alla olevasta napista hälytys tehdään.
- Hälytys on hyvä varmistaa soittamalla 112 turvallisesta paikasta.

Kokoontumispaikkamerkki

Kokoontumispaikkamerkin luokse kokoonnutaan silloin, kun koulussa on annettu käsky poistua ulos rakennuksesta.

Oppilasryhmät kokoontuvat merkille hätätilanteessa ja aikuinen tarkistaa, että kaikki ovat päässeet pois rakennuksesta.

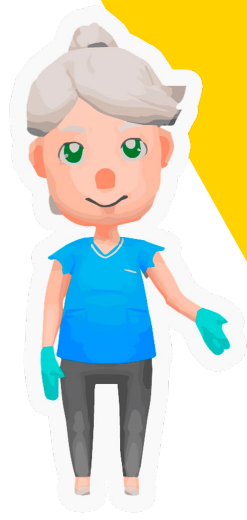
Tämän vuoksi kaikkien on jäätävä merkin luokse, kunnes muita ohjeita annetaan.

TEHTÄVÄ:

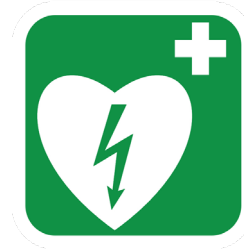
- Tiedätkö missä kokoontumispaikkamerkki on koulussasi?
- Oletteko sopineet opettajan kanssa minne mennään hätätilanteessa

Kuva: Virpan koulussa kokoontumispaikka on pihalla pallokentän vieressä

Defibrillaattori

Defibrillaattori, eli deffa tai sydäniskuri, on ensiapulaite, jolla voidaan käynnistää pysähdyksissä oleva sydän sähköimpulssin avulla.

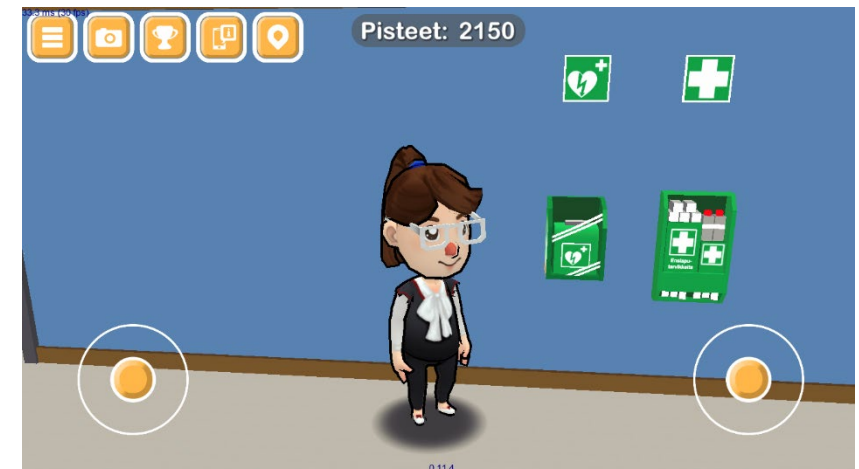
- Defibrillaattoreita on ostoskeskuksissa, kouluissa ja muissa yleisissä paikoissa
- Kun laite avataan, laite kertoo kuuluttamalla, miten tulee toimia. Idea on, että kuka tahansa voi käyttää sitä hätätilanteessa

TEHTÄVÄT:

Tiedätkö missä defibrillaattori on sinun koulussa?

Kuva: Oppilaat pelastivat kaverinsa sydäniskurilla. Tositapahtuman uutinen Virpa Sanomissa

Kuva: Virpa-pelin virtuaalikouluun on hankittu defibrillaattori.

Väritystehtävä turvallisuuskilvistä

Voit nyt värittää turvallisuuskilpiä.
Kiinnitä huomiota siihen, että värität kilvet oikein

Oikein turvallisia koulupäiviä!